

Na osnovu člana 176. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“, br. 129/2021, u daljem tekstu: Zakon) i člana 25. Pravilnika o organizacionim uslovima za pružanje investicionih usluga, obavljanja investicionih aktivnosti i dodatnih usluga i upravljanje rizicima („Službeni glasnik RS“, br. 77/2022), Odbor direktora Brokersko - dilerskog društva „M&V Investments“ a.d. Beograd, na sednici održanoj 27.12.2022. godine donosi:

POLITIKU UPRAVLJANJA SUKOBOM INTERESA

1. UVODNE ODREDBE

Ovom Politikom upravljanja sukobom interesa (u daljem tekstu: Politika) M&V Investments a.d. Beograd (u daljem tekstu: Društvo) u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima uređuje mere i postupke za prepoznavanje, sprečavanje, upravljanje i rešavanje:

- sukoba interesa koji mogu nastati prilikom pružanja investicionih usluga, a koji mogu štetiti interesima klijenata Društva, između:
 1. Društva, relevantnih lica i svih lica blisko povezanih sa njima, sa jedne strane i interesa klijenata sa druge strane,
 2. Klijenata Društva međusobno; i
- sukoba interesa na nivou zaposlenih, uključujući organe uprave Društva.

1.1. Definicije

Politika se odnosi na Politiku upravljanja sukobom interesa.

Grupa se odnosi na bankarsku grupu kojoj Društvo pripada a koju čine holding kompanija i sve ćerke kompanije.

Relevantno lice u odnosu na Društvo je:

- lice sa vlasničkim učešćem u Društvu ili vezanom zastupniku,
- lice na rukovodećoj poziciji u Društvu ili vezanom zastupniku (direktor, članovi odbora direktora) ili vezani zastupnik Društva,
- zaposleno lice u Društvu ili vezani zastupnik,
- svako drugo fizičko lice koje je angažovano od strane Društva ili vezanog zastupnika za pružanje usluga iz njegove nadležnosti,
- fizičko lice koje je direktno uključeno u pružanje usluga Društvu ili njegovom vezanom zastupniku na osnovu ugovora o poveravanju poslovnih procesa, a u svrhu pružanja investicionih usluga ili aktivnosti Društva.

Lice sa kojim je relevantno lice u odnosima bliske povezanosti je:

- bračni, odnosno vanbračni drug relevantnog lica,
- potomci i preci u prvoj liniji neograničeno,
- srodnik do trećeg stepena srodstva, u pobočnoj liniji, uključujući i srodstvo po tazbini,
- usvojilac i usvojenici, kao i potomci usvojenika,
- staralac i šticećenici kao i potomci šticećenika,
- svako drugo lice koje je sa relevantnim licem provelo u zajedničkom domaćinstvu najmanje godinu dana od datuma predmetne lične transakcije.

Lična transakcija je transakcija finansijskim instrumentom izvršena od strane ili u ime relevantnog lica delujući van delokruga aktivnosti koje obavlja kao relevantno lice ili koja je izvršena za račun relevantnog lica, lica sa kojim je relevantno lice u rodbinskoj vezi ili sa kojom je blisko povezano u smislu Zakona ili lica čiji je odnos sa relevantnim licem takve prirode da relevantno lice ima neposredan ili

posredan materijalni interes od rezultata transakcije, a koji nije provizija ili naknada za izvršenje transakcije.

Poverljiva informacija je informacija koja ima unutrašnju vrednost za Društvo i koja, ako se objavi ili otkrije konkurentu ili spoljnoj (trećoj) strani, može imati negativne posledice po Društvo.

Insajderske informacije su informacije koje bi, da su objavljene, verovatno imale značajan uticaj na cenu finansijskog instrumenta, povezanih izvedenih finansijskih instrumenata ili povezanih ugovora za robu na spot tržištu, odnosno informacije koje bi razuman investitor verovatno koristio kod donošenja odluke o ulaganju.

Investiciona preporuka je istraživanje ili druga informacija kojom se izričito ili prećutno preporučuje ili predlaže strategija ulaganja u pogledu jednog ili više finansijskih instrumenata, odnosno izdavalaca finansijskih instrumenata, uključujući svako mišljenje o trenutnoj ili budućoj vrednosti i ceni tih instrumenata namenjenih distribucionom kanalu ili javnosti.

Sukob interesa postoji u situacijama propisanim ovom Politikom (pri pružanju investicionih usluga, obavljanju aktivnosti shodno ugovoru o radu i sl.) kada lice na koje se ova Politika primenjuje ima lični interes ili na njegovoj strani postoje druge okolnosti koje utiču ili mogu uticati na njegovu nepristrasnost i objektivnost u obavljanju poslova i vršenju dužnosti, ili na osnovu kojih se razumno može očekivati da će to lice postupati suprotno interesima Društva i/ili njegovih klijenata.

2. OSNOVNI PRINCIPI

Sukob interesa se odnosi na bilo koje okolnosti koje uključuju Društvo, relevantno lice ili lice koje je direktno ili indirektno putem kontrole povezano sa Društvom, gde su Društvo ili relevantno lice ili lice koje je sa njima povezano, u poziciji da na bilo koji način iskoriste profesionalne ili službene kapacitete kako bi stekli neopravdanu prednost za Društvo, ili ličnu korist pojedinca, a koja nanosi štetu jednom ili više klijenata, Društvu ili trećim licima.

Sukob interesa postoji čak i ako ne dovede do konkretnog neetičkog ili neprikladnog postupanja, ali ipak postoji mogućnost da do istog dođe, čime se može narušiti poverenje u Društvo ili Grupu.

Cilj Društva je da se prema svim klijentima odnosi pošteno i ravnopravno, pri pružanju bilo koje investicione, odnosno dodatne usluge. Konkretno, kada su zaposleni svesni da, oni lično ili Društvo, imaju bilo kakvu korist koja bi mogla uticati na njihovo postupanje, odnosno pružanje usluge klijentu, osim standardnih ugovornih odnosa sa klijentima, ta korist se ne sme koristiti i zaposleni moraju delovati u interesu klijenta.

Kao opšte pravilo, ukoliko se zaključi da se sukobom interesa ne može upravljati u skladu sa ovom Politikom, tada se sukob interesa mora izbeći, na primer, odbijanjem učešća u predloženoj transakciji, odnosno aktivnosti.

Sve odredbe ove Politike koje se odnose na relevantna lica primenjuju se i na lica koje su neposredno ili posredno povezana sa Društvom putem kontrole kao i sva lica koja su sa relevantnim licem u odnosu bliske povezanosti.

3. PREDMET POLITIKE

Društvo ovom Politikom utvrđuje:

- okolnosti koje predstavljaju ili mogu dovesti do sukoba interesa između Društva, odnosno relevantnih lica i klijenata Društva;
- okolnosti koje predstavljaju ili mogu dovesti do sukoba interesa između klijenata Društva;
- okolnosti koje predstavljaju ili mogu dovesti do sukoba interesa između zaposlenih i Društva;
- postupanje Društva i relevantnih lica u cilju sprečavanja sukoba interesa;
- postupci i mere za spečavanje nastanka i upravljanje sukobom interesa;
- način vršenja ličnih transakcija;
- insajderske informacije i sprečavanje njihove zloupotrebe;

- procedure distribucije preporuka klijentima i mere sprečavanja sukoba interesa u pogledu preporuka;
- obaveštavanje klijenata o sukobu interesa;
- upravljanje sukobom interesa;
- vršenje kontrole;
- čuvanje podataka u vezi sa sukobom interesa.

Društvo, kao član Grupe, vodi računa i o svim okolnostima o kojima Društvo ima ili bi trebalo da ima saznanja, a koje bi mogle da dovedu do sukoba interesa zbog strukture i poslovnih aktivnosti drugih članova Grupe.

4. OKOLNOSTI KOJE MOGU DOVESTI DO SUKOPA INTERESA IZMEĐU DRUŠTVA, ODNOSNO RELEVANTNIH LICA I KLIJENATA DRUŠTVA

4.1. Način utvrđivanja sukoba interesa prilikom pružanja usluga klijentima

U svrhu utvrđivanja vrsta sukoba interesa koji nastaju u toku pružanja investicionih i/ili dodatnih usluga, a čije postojanje može naneti štetu interesima klijenata, Društvo uzima u obzir sledeće situacije kada Društvo ili relevantno lice:

- 1) bi verovatno moglo da ostvari finansijsku dobit ili izbegne finansijski gubitak na štetu klijenta;
- 2) ima interes od ishoda usluge pružene klijentu ili transakcije izvršene za račun klijenta, koji je različit od interesa klijenta;
- 3) ima finansijski ili drugi motiv da interes nekog drugog klijenta ili grupe klijenata stavi ispred interesa klijenta;
- 4) obavlja istu delatnost kao i klijent;
- 5) prima ili će primiti od lica koje nije klijent dodatni podsticaj u vezi sa uslugom pruženom klijentu, u obliku novčanih ili nenovčanih koristi ili usluga.

4.2. Okolnosti koje mogu dovesti do sukoba interesa

U svrhu sprečavanja sukoba interesa između zaposlenih i klijenata Društva, posebna pažnja će se obratiti na sprečavanje sledećih situacija:

- ***prilikom prijema i prenosa naloga u vezi jednog ili više finansijskih instrumenata:***
 - npr. kada Društvo i/ili relevantno lice primi nalog klijenta, i prenese ga drugom investicionom društvu radi izvršenja neposredno nakon davanja sopstvenog istovetnog naloga istom ili drugom društvu radi izvršenja i sl.;
- ***izvršenje naloga za račun klijenta:***
 - korišćenje insajderskih informacija u svrhu unošenja naloga zaposlenih u sistem za trgovanje pre naloga klijenta (front running);
 - usmeravanje naloga klijenata na određeno mesto trgovanja ili mesto izvršenja radi prijema naknada, popusta ili nenovčane koristi za Društvo ili zaposlene Društva;
 - kupovina finansijskih instrumenata zaposlenog koji je izradio preporuku za sopstveno ime neposredno pre distribuiranja preporuke o kupovini datog finansijskog instrumenta;
 - prodaja finansijskih instrumenata zaposlenog koji je izradio preporuku za sopstveni račun neposredno pre distribuiranja preporuke o prodaji datog finansijskog instrumenta i sl.;
- ***trgovanje za sopstveni račun Društva:***
 - npr. kupovina finansijskih instrumenata za račun Društva, a zatim podizanje cene kupovinom za račun portfolija klijenta i sl.;
- ***upravljanje portfoliom klijenta:***

- front running, davanje naloga za kupoprodaju finansijskih instrumenata za portfolio klijenta neposredno po prijemu istog naloga drugog klijenta;
 - kupovina finansijskih instrumenata za sopstveno ime, a zatim podizanje cene kupovinom za račun portfolija klijenta;
 - podizanje cene kupovinom za račun portfolio klijenta, a potom prodaja finansijskih instrumenata za sopstveni račun;
 - nejednak tretman portfolio klijenata pri odabiru finansijskih instrumenata i/ili cene;
 - zaključivanje transakcija unutar Društva, između zaposlenog koji upravlja portfoliom klijenta i tog klijenta;
 - trgovanje za portfolio klijente motivisano provizijom i sl.;
- ***usluge sprovođenja ponude finansijskih instrumenata uz obavezu otkupa odnosno bez obaveze otkupa:***
 - prilikom pružanja usluga pokroviteljstva ili plasiranja vršenje alokacije u cilju podsticanja plaćanja nesrazmerno visokih naknada za nepovezane usluge koje pruža Društvo, kao što su nesrazmerno visoke naknade ili provizije koje plaća klijent investitor, ili nesrazmerno visok obim poslovanja uz normalnu visinu provizije koju pruža klijent investitor kao naknadu za primljenu alokaciju izdavanja;
 - prilikom pružanja usluga pokroviteljstva ili plasiranja vršenje alokacije licu na višoj izvršnoj ili korporativnoj funkciji postojećeg ili potencijalnog klijenta izdavaoca u zamenu za buduću ili prethodnu dodelu poslova finansiranja pravnih subjekata i sl.;
 - prilikom pružanja usluga pokroviteljstva ili plasiranja vršenje alokacije koja izričito ili implicitno zavisi od primanja budućih naloga ili kupovine bilo koje druge usluge Društva od strane klijenta investitora ili bilo kojeg subjekta u kojem je investitor lice na rukovodećoj funkciji;
 - kupovina finansijskih instrumenata za račun portfolija klijenta u javnim ponudama ili prodajama gde Društvo obavlja poslove agenta ili pokrovitelja i sl.;
- ***čuvanje i upravljanje finansijskim instrumentima za račun klijenta, i sa tim povezane usluge, kao što je administriranje novčanim sredstvima:***
 - npr. korišćenje poverljivih informacija o stanjima na vlasničkim i drugim računima za ostvarivanje lične koristi relevantnog lica i sl.;
- ***kao i na sve druge situacije koje mogu nastati kao što su, između ostalog:***
 - razmena poverljivih informacija između zaposlenih, a koji rade u različitim sektorima, odnosno nepotrebno iznošenje poverljivih i insajderskih informacija i podataka dobijenih obavljanjem radnih zadataka;
 - neprimereni uticaj bilo kog lica iz Grupe kojoj Društvo pripada ili van nje na način na koji zaposleno lice pruža investicione usluge;
 - ukoliko je relevantno lice imenovano za člana Uprave ili drugog odgovarajućeg tela izdavaoca finansijskih instrumenata, a Društvo istovremeno obavlja poslove sa tim finansijskim instrumentima za račun svojih klijenata ili za svoj račun i sl.

5. OKOLNOSTI KOJE MOGU DOVESTI DO SUKOPA INTERESA IZMEĐU KLIJENATA DRUŠTVA

U svrhu sprečavanja sukoba interesa između klijenata Društva posebna pažnja će se obratiti na sprečavanje sledećih situacija:

- nejednaki tretman klijenata Društva kod izvršavanja naloga za kupovinu/prodaju i/ili alokacije finansijskih instrumenata prilikom pružanja usluga plasiranja finansijskih

instrumenata;

- korišćenje insajderskih informacija u svrhu izlaganja naloga jednog klijenta pre naloga drugog klijenta (front running);
- kupovina finansijskih instrumenta za račun jednog klijenta, a zatim podizanje cene kupovinom za račun portfolio klijenta;
- podizanje cene kupovinom za račun portfolio klijenta, a potom prodaja finansijskih instrumenata za račun jednog klijenta;
- nejednak tretman portfolio klijenata pri odabiru finansijskog instrumenta i/ili cene;
- pružanje investicione usluge za različite institucionalne i korporativne klijente kada oni stižu ili prodaju iste finansijske instrumente;
- kada jedan klijent Društva namerava izvršiti neprijateljsko preuzimanje drugog klijenta Društva i sl.

6. OKOLNOSTI KOJE MOGU DOVESTI DO SUKOPA INTERESA IZMEĐU ZAPOSLENIH I DRUŠTVA

Pored gore navedenih okolnosti koje mogu dovesti do sukoba interesa prilikom obavljanja delatnosti Društva i sticanja ličnih koristi na štetu klijenata Društva, sukob interesa postoji i kada postoji odnos upravljanja, kontrole ili nadzora između zaposlenog i člana porodice. Sukob interesa se takođe može utvrditi kada članovi porodice:

- obavljaju iste aktivnosti u okviru istog sektora i postupaju po istoj stvari ili zadatku,
- doprinose, ili utiču na rad jedan drugoga na bilo koji način.

Uz saglasnost rukovodstva može se članovima porodice odobriti da sarađuju u određenom zadatku ili u određenom vremenskom periodu.

Kandidat za posao u Društvu je dužan da obelodani svoje porodične odnose tokom procesa zapošljavanja. Interni kontrolor ocenjuje da li može postojati potencijalni sukob interesa predloženog kandidata. Za vreme trajanja radnog odnosa, zaposleni je dužan da prijavi svoje porodične odnose u slučaju nastanka promene.

Za potrebe prepoznavanja, procene, praćenja i kontrole sukoba interesa na ličnom nivou, Društvo može zahtevati od određenih lica da daju izjavu, takođe može istraživati sukobe interesa i voditi evidenciju o sukobima interesa.

7. POSTUPANJE DRUŠTVA I RELEVANTNIH LICA U CILJU SPREČAVANJA SUKOPA INTERESA

Društvo i relevantna lica obavezni su da u obavljanju svojih radnih zadataka postupaju odgovorno, pošteno, savesno i nepristrasno zastupajući interese klijenta, kao i da brinu da svojim radnjama ne nanose štetu ugledu i poverenju koje klijenti ukazuju Društvu, i klijentima Društva. Relevantna lica ne smeju aktivnosti Društva koristiti za lične interese i korist, niti mogu biti u bilo kom odnosu zavisni prema licima koje bi mogla uticati na njihovu objektivnost pri vršenju radnih zadataka.

Relevantna lica su dužna da postupaju u skladu sa načelima odgovornosti, istinitosti, efikasnosti, transparentnosti i u dobroj veri prema poslovnim partnerima, klijentima Društva i ostalim zaposlenima Društva. Takođe su dužni da profesionalno obavljaju poslove na koje su raspoređeni i da promovišu poslovne interese Društva.

Radi sprečavanja sukoba interesa relevantna lica postupaju u skladu sa sledećim načelima:

- interesi klijenata i integritet tržišta kapitala su iznad ličnog interesa relevantnih lica i interesa Društva;
- interes Društva je iznad interesa zaposlenih i drugih relevantnih lica;
- stručnost i savesnost pri obavljanju poslova sa finansijskim instrumentima;
- odgovornost u komunikaciji sa klijentima;

- izbegavanje sukoba interesa i prijavljivanje svake sumnje u postojanje sukoba interesa;
- odgovornost i transparentnost u ličnim transakcijama sa finansijskim instrumentima kao i kooperativni odnos sa nadležnim institucijama.

Zaposleni koji su u neposrednoj komunikaciji sa klijentima su dužni da štite interese klijenta u skladu sa dobrim poslovnim običajima i ne smeju zloupotrebljavati njihovu nestručnost i nepoznavanje poslovanja sa finansijskim instrumentima u cilju pribavljanja lične koristi i/ili koristi za Društvo.

Zaposleni u Društvu ne smeju razmenjivati poklone ili druge znakove zahvalnosti sa licima koja su u bilo kakvom odnosu sa Društvom, osim onih poklona i znakova zahvalnosti koji su simbolične prirode, u skladu sa internim aktima Društva o borbi protiv mita i korupcije.

Zaposleni ne smeju da primaju novac kao podsticaj bez obzira na iznos.

8. POSTUPCI I MERE ZA SPREČAVANJE NASTANKA I UPRAVLJANJE SUKOBOM INTERESA

Društvo je obezbedilo odgovarajuću organizacionu strukturu kojom se obezbeđuje potpuno, blagovremeno i kvalitetno obavljanje poslova iz delatnosti Društva utvrđene Statutom Društva.

Društvo će ustanoviti i sprovesti efikasne organizacione i administrativne postupke, s ciljem preduzimanja svih razumnih mera kako bi se sprečilo da sukobi interesa štetno utiču na interese njegovih klijenata.

Postupcima i merama se osigurava da relevantna lica koja se bave različitim poslovnim aktivnostima koja uključuju sukob interesa koji podrazumeva rizik od nastanka štete za interese jednog ili više klijenata, obavljaju navedene aktivnosti sa stepenom nezavisnosti koji je primeren veličini i aktivnostima Društva i Grupe kojoj Društvo pripada i riziku od nastanka štete za interese klijenta.

8.1. Postupci za sprečavanje sukoba interesa

Društvo će radi sprečavanja sukoba interesa i osiguravanja nezavisnosti relevantnih lica uključenih u pružanje investicionih usluga i dodatnih investicionih usluga preduzimati sledeće postupke:

- 1) vršiti kontrolu razmene informacija između relevantnih lica uključenih u aktivnosti koje uključuju rizik sukoba interesa kada bi takva razmena informacija mogla da naštetiti interesima jednog ili više klijenata;

U tom cilju zaposlenima i drugim relevantnim licima Društva strogo je zabranjeno:

- korišćenje i/ili odavanje tzv. insajderskih informacija jer bi to moglo da dovede u nepoštenu prednost lica koja raspolažu insajderskim informacijama prilikom trgovanja finansijskim instrumentima odnosno alokacije finansijskih instrumenata prilikom plasiranja istih, nezavisno od toga da li te informacije koristi zaposleni ili treće lice na osnovu informacija dobijenih od zaposlenog. Primeri takvih insajderskih informacija uključuju, ali se ne ograničavaju na podatke o preuzimanju, spajanju, reorganizaciji, stečaju ili o prvoj javnoj ponudi akcija (IPO) društva ili njemu konkurentnih društava, a koji još nisu javno objavljeni, zatim informacije o nalogu za kupovinu/prodaju finansijskih instrumenata društva koji će verovatno uticati na tržišnu cenu finansijskog instrumenta tog društva i njemu konkurentnih društava, i sl.;
- zloupotreba informacija u slučajevima kada klijent daje nalog za kupovinu/prodaju finansijskog instrumenta sa postojanjem mogućnosti značajnijeg porasta ili pada cene predmetnog finansijskog instrumenta u budućnosti. Zloupotreba informacija javlja se u smislu korišćenja informacija radi ostvarivanja lične koristi, kao i prosleđivanja informacija trećim licima radi ostvarivanja njihove koristi;
- činjenje dostupnim, na bilo koji način, trećim licima i drugim zaposlenim licima, a posebno zaposlenima na poslovima upravljanja portfoliom, od strane brokera ili drugog lica iz Sektora trgovanja, podataka o primljenim nalogima za trgovanje ili o opozivu tih naloga klijenata Društva;

- 2) osigurati odvojen nadzor nad relevantnim licima čije glavne funkcije uključuju obavljanje aktivnosti za račun klijenta ili pružanje usluga klijentima čiji bi interesi mogli da budu u sukobu ili koje na drugi način predstavljaju različite interese koji mogu da budu u sukobu, uključujući i interese Društva;
- 3) ukloniti bilo koje direktne povezanosti između politike nagrađivanja relevantnih lica koji se uglavnom bave jednom aktivnošću i politike nagrađivanja ili prihoda koja su ostvarila druga relevantna lica koja se uglavnom bave drugom aktivnošću u slučaju kada u vezi sa tim aktivnostima može da nastane sukob interesa;
- 4) mere kojima se bilo koje lice sprečava ili ograničava da izvrši neprimeren uticaj na način na koji relevantno lice pruža investicione ili pomoćne usluge ili obavlja aktivnosti;
- 5) mere kojima se sprečava ili kontroliše istovremeno ili uzastopno učestvovanje relevantnih lica u pojedinim investicionim ili dodatnim uslugama ili aktivnostim ako bi takvo učestvovanje moglo da naštetiti valjanom upravljanju sukobom interesa;
- 6) definisati pravila trgovanja za zaposlene i druga relevantna lica;
- 7) pri odlučivanju o rasponu finansijskih instrumenata i usluga koje nudi ili preporučuje, kao i o predmetnim ciljnim tržištima, Društvo je dužno da održava procedure i mere kojima osigurava usklađenost sa zahtevima propisanim Zakonom, uključujući zahteve koji se odnose na sukobe interesa i valjano upravljanje njima. U tom smislu posebna pažnja posvećuje se kad namerava da nudi ili preporučuje nove proizvode ili unosi promene u pružanju usluga;
- 8) sprovesti periodičnu edukaciju u cilju osiguranja pravilne primene ove Politike.

8.2. Mere za sprečavanje sukoba interesa

Društvo je propisalo sledeće posebne mere za sprečavanje sukoba interesa uzimajući kao osnovni kriterijum rizik za nastanak sukoba interesa s obzirom na usluge koje Društvo pruža svojim klijentima:

- potencijalni sukob interesa sprečava se na način da se prilikom obavljanja aktivnosti u vezi sa finansijskim instrumentima poštuju odredbe Zakona, podzakonskih akata donetih na osnovu Zakona, kao i internih akata Društva i akata donetih na nivou Grupe;
- zabranjuje se zaposlenima razmena informacija sa drugim zaposlenima i iznošenje informacija iz svog sektora u situacijama za koje postoji mogućnost da iznošenje tih informacija može štetiti klijentu na bilo koji način;
- zabranjeno je nepotrebno iznošenje poverljivih i insajderskih informacija van Sektora trgovanja drugim zaposlenima, a sve sa ciljem odvajanja zaposlenih Sektora trgovanja koji primaju i izvršavaju naloge klijenata od drugih zaposlenih koji bi takve informacije mogli iskoristiti u drugim poslovima s finansijskim instrumentima koje obavljaju za iste ili druge klijente Društva;
- zabranjuje se ovlašćenim brokerima Društva korišćenje insajderskih informacija (front running) na način da ukoliko ovlašćeni broker od klijenta primi nalog za kupovinu i/ili prodaju određenog finansijskog instrumenta, a pri čemu količina i/ili cena iskazana u nalogu može uticati na kretanje cene istog finansijskog instrumenta na berzi, izloži sopstveni nalog u trgovačkom sistemu berze ispred naloga klijenta. Ovlašćeni broker sopstveni nalog ili nalog drugog relevantnog lica za isti finansijski instrument, po istoj ceni ili ceni koja je neznatno odstupa od cene koju je definisao klijent, ne sme uneti u sistem za trgovanje, ako se zbog toga nalog klijenta ne bi mogao realizovati prema trenutnim tržišnim uslovima;
- zabranjuje se ovlašćenim brokerima Društva namerno neunošenje naloga u sistem za trgovanje;
- ukoliko je zaposleni u Sektoru trgovanja u nedoumici da li bi pri davanju sopstvenog naloga za trgovanje finansijskim instrumentom, bez obzira što isti ne bi predstavljao kršenje odredbi ove Politike ili nekog drugog internog akta Društva, mogao doći u sukob interesa dužan je za svako takvo trgovanje, prethodno zatraži odobrenje pisanim putem od strane rukovodstva;
- zabranjuje se zaposlenima koji obavljaju poslove upravljanja portfoliom, i zaposlenima

Društva koji izrađuju preporuke i učestvuju u radu timova formiranih sa ciljem upravljanja portfoliom Društva, iznošenje i razmena poverljivih i insajderskih informacija i odluka donesenih na sastancima tima. Informacije o definisanoj strategiji ulaganja klijenta se smeju učiniti dostupnim samo ovlašćenom brokeru kroz davanje naloga za kupovinu odnosno prodaju finansijskih instrumenata za račun klijenta;

- zaposleni koji obavlja poslove upravljanja portfoliom može kupovati finansijski instrument za sopstveno ime i za sopstveni račun tek nakon što se realizuje ciljana količina i struktura finansijskih instrumenata za portfolio klijente;
- zabranjuje se zatvaranje naloga kupovine i/ili prodaje finansijskih instrumenata između protfolio klijenta i zaposlenih koji obavlja poslove upravljanja portfoliom finansijskih instrumenata;
- kako bi se sprečio nejednaki tretman portfolio klijenata pri strukturiranju portfolija finansijskih instrumenata klijenta, isti finansijski instrument kupuje se, odnosno prodaje svim portfolio klijentima, u skladu sa odabranom strategijom (izuzeci kod primene ove mere moguća su u slučajevima kada klijent nema dovoljno raspoloživih novčanih sredstava za kupovinu određenog finansijskog instrumenta, odnosno kod prodaje kada klijent u svom portfoliju nema finansijski instrument koji je predmet prodaje, odnosno u svim situacijama kada iz objektivnih razloga nije moguće poštovati predmetnu meru);
- provizije ostvarene trgovanjem za portfolio klijente nisu i ne smeju biti osnova za nagrađivanje zaposlenih koji obavljaju poslove upravljanja portfoliom finansijskih instrumenata;
- u slučaju da treće lice vrši neprimeren uticaj na relevantna lica koja obavljaju i pružaju investicione usluge ili aktivnosti i sa njima povezane dodatne usluge, relevantno lice je dužno da o tome odmah obavesti rukovodstvo Društva. Ukoliko članovi Odbora direktora vrše neprimeren uticaj, o istom se obaveštavaju akcionari Društva;
- rukovodstvo Društva je dužno da posebnu pažnju obrati na slučajeve u kojima relevantna lica istovremeno učestvuju u više različitih investicionih ili dodatnih usluga ili aktivnosti i to na način da se kontroliše sprovođenje spomenutih poslovnih procesa kako bi se utvrdilo da li je došlo do sukoba interesa;
- primanja relevantnih lica ne smeju biti povezana sa primanjima drugih relevantnih lica koje obavljaju neku drugu poslovnu aktivnost, a koje mogu prouzrokovati postojanje sukoba interesa;
- svi dokumenti prikupljeni u radu sa klijentima Društva čuvaju se u elektronskom obliku, kojima je pristup ograničen samo na određene zaposlene u zavisnosti od prirode posla koji obavljaju u Društvu;
- u situaciji kada klijent svojim postupkom (davanjem naloga za kupovinu i/ili prodaju finansijskog instrumenta i sl.) želi uticati na cenu finansijskih instrumenata na tržištu i time slučajno ili namerno manipulirati tržištem, zaposleni je dužan da postupi u skladu sa odredbama Zakona kao i Pravilnicima koji regulišu zabranu i sprečavanje manipulacija na tržištu;
- kako bi se sprečio sukob interesa između trećeg lica koje pruža usluge Društvu i koji pri tome može doći do poverljivih i insajderskih informacija, svaki ugovor između Društva i trećeg lica mora sadržati i odredbu o obavezi čuvanja poslovne tajne;
- svaki put kad se proizvede finansijski instrument Društvo je dužno da analizira potencijalne sukobe interesa; Društvo procenjuje da li finansijski instrument dovodi do situacije u kojoj uticaj na krajnjeg klijenta može biti negativan ako: 1) preuzme izloženost suprotnu od izloženosti koju je prethodno držalo samo Društvo ili 2) preuzme izloženost suprotnu od izloženosti koju Društvo želi držati nakon prodaje proizvoda;
- pri odlučivanju o rasponu finansijskih instrumenata i usluga koje nudi ili preporučuje, kao i o predmetnim ciljnim tržištima, Društvo je dužno da održava procedure i mere kojima osigurava usklađenost sa zahtevima propisanim u Zakonu, uključujući zahteve koji se

odnose na podsticanje sukoba interesa i valjano upravljanje njima. U tom smislu posebna pažnja posvećuje se kad namerava da nudi ili preporučuje nove proizvode ili unosi promene u pružanju usluga;

- zaposleni koji izrađuje preporuke može kupovati/prodavati finansijski instrument za sopstveno ime i za sopstveni račun tek nakon što se javno objavi preporuka; licu koje izrađuje preporuke je zabranjeno iznošenje poverljivih i insajderskih informacija drugim zaposlenima;
- finansijski analitičari i druga relevantna lica koja učestvuju u izradi preporuke, ne smeju da preduzimaju lične transakcije finansijskim instrumentima na koje se preporuka odnosi, suprotno važećoj preporuci, osim u izuzetnim okolnostima i uz prethodnu saglasnost Internog kontrolora;
- finansijski analitičari koji učestvuju u izradi investicionih istraživanja, odnosno preporuka, ne smeju učiniti dostupnim sadržaj preporuke drugim relevantnim licima čije odgovornosti ili poslovni interesi mogu da dođu u sukob sa interesima lica kojima se investiciono istraživanje distribuira, kao što su zaposleni u Sektoru trgovanja, sve dok istraživanje ne bude javno objavljeno;
- Društvo i relevantna lica koja učestvuju u izradi investicionih istraživanja ne smeju prihvatiti dodatne podsticaje od lica koja imaju bitan interes u predmetu investicionog istraživanja;
- Društvo i relevantna lica koja učestvuju u izradi investicionih istraživanja ne smeju obećavati izdavaocima povoljan ishod istraživanja;
- prilikom pružanja usluga pokroviteljstva i plasiranja:
 - 1) evidentiraju se sve operacije povezane sa tim uslugama, uključujući datum na koji je Društvo obavešteno o potencijalnim operacijama pokroviteljstva i plasiranja;
 - 2) počev od pomenutog datuma Društvo utvrđuje sve potencijalne sukobe interesa koji mogu proisteci iz drugih aktivnosti Društva ili grupe, posebno iz aktivnosti izvršenja i istraživanja, te upravlja postupkom pokroviteljstva/plasiranja na način da se posebno kontroliše plasiranje relevantnih finansijskih instrumenata kod investitora Društva ili u vlastitu knjigu trgovanja, te učestvovanje relevantnih strana u postupku;
 - 3) sprečavaju se situacije ili se upravlja situacijom u kojoj lica odgovorna za pružanje usluga klijentima investitorima Društva direktno učestvuju u odlukama o korporativnom finansijskom savetovanju klijenta izdavaoca u vezi sa cenom i u odlučivanje o preporukama koje se daju klijentu izdavaocu u pogledu alokacije;
 - 4) Društvo klijentima pruža informacije o načinu na koji se određuje preporuka u pogledu cene ponude i povezanog vremenskog rasporeda;
 - 5) Društvo obaveštava klijenta izdavaoca i sa njim sarađuje u pogledu strategija zaštite ili stabilizacije koje namerava da sprovede u vezi sa ponudom, uključujući način na koji te strategije mogu uticati na interese klijenta izdavaoca. U toku postupka ponude Društvo preduzima i sve razumne mere kako bi klijent izdavalac bio informisan o kretanjima cena izdanja;
 - 6) Društvo uspostavlja politiku alokacije kojom utvrđuje postupak izrade preporuka u pogledu alokacija. Politika alokacije dostavlja se klijentu izdavaocu pre pristanka na pružanje usluga plasiranja. Politikom se utvrđuju relevantne informacije koje su u toj fazi na raspolaganju, a koje se odnose na predloženu metodologiju alokacije za izdanje. Društvo mora da dobije saglasnost klijenta izdavaoca za svoju predloženu alokaciju prema vrsti klijenta za predmetnu transakciju u skladu sa politikom alokacije;
 - 7) Društvo vodi evidenciju o sadržaju i vremenskom rasporedu uputstava koje primi od klijenata kako bi se osigurao potpun revizijski trag između kretanja registrovanih na računima klijenata i uputstava koje je primilo Društvo.

8.3. Organizacione mere

Na osnovu identifikovanih okolnosti koje mogu dovesti do sukoba interesa, Društvo definiše vrste

organizacionih mera koje će se sprovesti, kako bi se osiguralo, u razumnim okvirima, da je rizik od nastanka štete po klijenta minimiziran.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Društva utvrđeni su: organizacione jedinice, nivo i koordinacija rukovođenja, podela ovlašćenja, dužnosti i odgovornosti zaposlenih, članova organa upravljanja i lica na rukovodećim pozicijama u Društvu na način kojim se sprečava sukob interesa i obezbeđuje transparentan i dokumentovan process donošenja i sprovođenja odluka.

Unutrašnja organizacija Društva obezbeđuje da su aktivnosti upravljanja rizicima i aktivnosti podrške, funkcionalno i organizaciono odvojeni od aktivnosti preuzimanja rizika, odnosno zaposlenih koji su u direktnoj komunikaciji sa klijentima, sa jasno utvrđenom podelom poslova i dužnosti zaposlenih, čime se sprečava sukob interesa.

Članovi Odbora direktora Društva koji donose odluke u vezi sa pružanjem usluga Društva obavezni su da se uzdržavaju od razmatranja zahteva i odlučivanja, u kojima su članovi odbora u sukobu interesa ili kada postoje druge okolnosti zbog kojih objektivnost ili posvećenost člana prema Društvu, pri vršenju njegove dužnosti, može biti ugrožena.

8.4. Mere koje se primenjuju u vezi radnog odnosa

Zaposleni je dužan da Društvu unapred prijavi ukoliko za vreme trajanja radnog odnosa zaposleni:

- želi da prihvati rukovodeće radno mesto, članstvo u odboru u bilo kom privrednom subjektu (bez obzira na vlasničku strukturu istog) ili postane osnivač, član, korisnik, upravnik ili član upravnog odbora neke fondacije ili da se politički angažuje;
- želi da stekne udeo u nekom društvu ili ukoliko mu prestane vlasništvo na udelu u nekom privrednom subjektu ili ako se njegovo pravo vlasništva izmeni u smislu da stekne kontrolno učešće, odnosno ako postane preduzetnik.

Društvo neće dozvoliti da zaposleni sa punim radnim vremenom uspostavlja i/ili pribavlja druge interese (npr. javne funkcije, članstva), odnosno dodatne radne odnose tj. dodatne poslove usmerene na vršenje rada (npr. ugovor o radu, ugovori o delu, ugovori o ustupanju zaposlenih i sl.) ukoliko obaveze koje proizilaze iz takvog pravnog odnosa predstavljaju, za stalno zaposlenog, više od 1/3 radnih sati tokom nedelje/meseca, osim ukoliko se iste odnose na angažovanje u okviru Grupe kojoj Društvo pripada.

Članovi Odbora direktora, zaposleni, kandidati za posao i akcionari su dužni da pruže podatke koji se odnose na njih ili članove njihovih porodica a tiču se svakog njihovog interesa ili funkcije u drugom pravnom licu ili posedovanja preduzetničke radnje ili druge situacije kada postoje okolnosti koje utiču ili mogu uticati na nepristrasno i objektivno obavljanje radnih dužnosti.

9. LIČNE TRANSAKCIJE

Relevantnim licima je zabranjeno da obavljaju sledeće aktivnosti:

- 1) da zaključuju lične transakcije ukoliko:
 - to uključuje zloupotrebu ili nepropisno otkrivanje insajderskih ili drugih poverljivih informacija koje se odnose na klijenta ili transakcije sa klijentom ili za račun klijenta;
 - je zaključivanje takve transakcije u sukobu ili je verovatno da će doći u sukob sa obavezama Društva na osnovu Zakona;
- 2) da savetuju ili nagovaraju drugo lice na zaključivanje transakcija sa finansijskim instrumentima na način koji prevazilazi ovlašćenja relevantnog lica ili nije propisan ugovorom o pružanju usluga, koje bi mogle dovesti do sukoba interesa;
- 3) da otkrivaju drugom licu bilo koje informacije ili mišljenja, osim u okviru redovnog ovlašćenja ili u okviru ugovora o pružanju usluga, ako relevantno lice zna, ili bi razumno trebalo znati, da

će takvo postupanje verovatno uticati na to drugo lice da:

- zaključi transakciju sa finansijskim instrumentima,
- savetuje ili govora treće lice na zaključivanje takve transakcije.

Društvo uspostavlja mehanizme koji osiguravaju da je svako relevantno lice upoznato sa ograničenjima povezanim sa ličnim transakcijama i merama koje je uspostavilo Društvo u vezi sa ličnim transakcijama i objavljivanjem u skladu sa ovom Politikom i Zakonom.

Relevantna lica su dužna da bez odlaganja obaveste Internog kontrolora u pisanoj formi o svim ličnim transakcijama.

U slučaju poveravanja poslovnih procesa, društvo kome je aktivnost poverena dužno je da vodi evidenciju ličnih transakcija relevantnih lica Društva i da, na zahtev, odmah dostavi Društvu informacije o ličnim transakcijama.

Društvo, odnosno Interni kontrolor vodi evidencije i čuva svu dostavljenu dokumentaciju o svim ličnim transakcijama relevantnih lica, a one uključuju sva odobrenja ili zabrane u vezi sa ličnim transakcijama.

10. INSAJDERSKE INFORMACIJE I PROCEDURE SPREČAVANJA NJIHOVE ZLOUPOTREBE

Lica koja raspolažu insajderskim informacijama u vezi sa obavljanjem poslova sa finansijskim instrumentima su članovi Odbora direktora, zaposleni i akcionari Društva, koji u obavljanju svojih radnih zadataka, profesije ili dužnosti, saznaju za insajderske informacije. Licima koja raspolažu insajderskim informacijama u vezi sa obavljanjem poslova s finansijskim instrumentima smatraju se i:

- bračni drug, potomci i preci u pravoj liniji neograničeno, srodnici do trećeg stepena srodstva u pobočnoj liniji, uključujući i srodstvo po tazbini, usvojilac i usvojenici i potomci usvojenika, staralac i potomci šticećenika članova Uprave, zaposlenih, kao i akcionara Društva;
- lica unutar povezanih društava u smislu Zakona o privrednim društvima.

Zaposleni moraju postupati sa poverljivim i insajderskim informacijama sa dužnom pažnjom. Ove informacije:

- moraju se striktno koristiti za specifičnu svrhu ili transakciju na koju se odnose;
- mogu se dalje otkrivati drugom zaposlenom licu samo ako je to strogo neophodno (princip „need to know“) da bi primalac obavio zadatke koji su mu dodeljeni; i
- se koriste samo u skladu sa internim pravilima i pravilima o poverljivosti.

Kada se takve informacije dostavljaju drugom zaposlenom licu, potrebno ga je jasno obavestiti o prirodi informacija koje mu se dostavljaju.

Informacione barijere („Chinese Walls“) pomažu u sprečavanju i praćenju širenja poverljivih informacija i insajd informacija, dok istovremeno pomažu u upravljanju sukobima interesa, kako stvarnih tako i potencijalnih. One podrazumevaju da su poverljive i insajderske informacije dostupne isključivo onim relevantnim licima u Društvu kojima su takve informacije opravdano potrebne pri izvršavanju njihovih profesionalnih dužnosti u Društvu.

Zaposleni su dužni da vode brigu da sa njima povezana lica koja se u skladu sa Zakonom smatraju licima koja poseduju insajderske informacije ne dođu u sukob interesa.

10.1. Zabranjeno korišćenje insajderskih informacija

Zabranjeno je koristiti insajderske informacije sa namerom da se:

- steknu ili otuđe finansijski instrumenti, za svoj račun ili za račun trećeg lica (uključujući i povlačenje i izmenu naloga u vezi sa finansijskim instrumentom na koji se informacije odnose, ako je nalog koji se povlači ili menja dat pre nego što je to lice posedovalo insajderske informacije);
- učine dostupnim trećim licima, osim kada je isto učinjeno u izvršavanju uobičajenih radnih zadataka ili dužnosti;

- drugim licima preporučiti ili ih na drugi način podstići na trgovanje finansijskim instrumentom na koje se insajderske informacije odnose (uključujući i preporuku da izvrši povlačenje ili izmenu naloga u vezi sa finansijskim instrumentima na koje se ove informacije odnose ili podsticanje drugog lica da izvrši takvo povlačenje ili izmenu naloga).

Članovi Odbora direktora, zaposleni i akcionari ne smeju trećim licima odavati informacije vezane za kupovinu, odnosno prodaju finansijskih instrumenata koje je kupio, odnosno prodao klijent Društva, kao ni druge povlašćene informacije kako bi sebi ili trećim licima pribavili ličnu korist. Podaci koje zaposleni saznaju u vezi sa kupovinom odnosno prodajom finansijskih instrumenata klijenata Društva, te portfolijima kojima Društvo upravlja smatraju se tajnim.

Članovi rukovodstva mogu zabraniti trgovanje pojedinim finansijskim instrumentom, u određenom razdoblju svim ili pojedinim zaposlenima, odnosno licima koja raspolažu insajderskim informacijama, u cilju zaštite interesa klijenta.

Zabrana trgovanja neće se odnositi na sticanje finansijskih instrumenata u postupku javne ponude, ili ukoliko je rukovodstvo, na obrazloženi i opravdani zahtev zaposlenog, donelo odluku kojom se dozvoljava trgovanje finansijskim instrumentima.

11. PRAVILA DISTRIBUCIJE PREPORUKA KLIJENTIMA I MERE SPREČAVANJA SUKOBA INTERESA U VEZI SA PREPORUKAMA

11.1. Vrste preporuka

Društvo može da izrađuje i/ili distribuira preporuke kojima se preporučuje ili predlaže strategija ulaganja u pogledu jednog ili više finansijskih instrumenata, odnosno izdavalaca finansijskih instrumenata:

1. izričito – preporuke kao što su: “kupiti”, “prodati”, “držati” i sl.;
2. prećutno – upućivanje na ciljanu cenu ili slično postupanje.

Zaposleni Društva koji izrađuju/daju preporuke dužni su da primene razumnu pažnju kako bi preporuke bile prikazane na pošten način, kao i da poštuju mere sprečavanja sukoba interesa u vezi sa preporukama propisane ovom Politikom.

11.2. Sadržina preporuke i drugi zahtevi u vezi preporuke

Društvo, odnosno zaposleni koji izrađuju/daju preporuke dužni su da ispune sledeće zahteve, u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima:

- da identitet lica koje je odgovorno za izradu preporuke bude naveden na jasan i vidljiv način u svakoj preporuci, a posebno njegovo ime i naziv radnog mesta, naziv i sedište Društva, kao i tela nadležnog za nadzor Društva;
- da se u preporuci činjenice moraju jasno razlikovati od tumačenja, procena, mišljenja i ostalih vrsta nečinjeničnih informacija;
- da su svi izvori pouzdani, odnosno kada postoji ikakva sumnja u pouzdanost izvora, da je to jasno navedeno;
- da su sva predviđanja, prognoze i ciljane cene jasno označene kao takve i da su navedene značajne pretpostavke na kojima se iste zasnivaju;
- obelodanjenost svih odnosa i okolnosti za koje se u razumnoj meri može očekivati da će narušiti objektivnost preporuke, posebno kada Društvo odnosno njegov zaposleni ima značajan finansijski interes u jednom ili više finansijskih instrumenata koji su predmet preporuke ili značajan sukob interesa u odnosu na izdavaoca na koga se preporuka odnosi (npr. informacije o interesima Društva i sukobima interesa Društva ili povezanih pravnih lica o kojima zaposleni koji učestvuju u pripremi preporuke imaju saznanja ili se u razumnoj meri može očekivati da imaju saznanja, informacije o interesima Društva i sukobima

interesa Društva ili povezanih lica, poznate licima koja iako nisu učestvovala u pripremi preporuke imaju, ili se za njih u razumnoj meri može očekivati da imaju, pristup preporuci pre njene distribucije korisnicima ili javnosti);

- da su istaknuti svi značajni izvori informacija koji su bili korišćeni kao osnov preporuke, kao i naziv izdavaoca na kojeg se preporuka odnosi i podaci da li je sadržaj preporuke bio poznat tom izdavaocu, i da je nakon toga, a pre objavljivanja, ista promenjena;
- da svaki osnov procene ili metodologija korišćena za procenu finansijskog instrumenta ili izdavaoca finansijskog instrumenta ili za određivanje ciljane cene za finansijski instrument, moraju biti prikazani na sažet način;
- da je značenje svake preporuke koje može obuhvatati vremensko razdoblje ulaganja na koje se preporuka odnosi na odgovarajući način objašnjeno, te da je navedeno svako odgovarajuće upozorenje o riziku, uključujući analizu osetljivosti relevantnih pretpostavki;
- naznaku iz koje je vidljiva planirana učestalost ažuriranja preporuke, ako takva postoji, i svake važne promene prethodno najavljene politike obelodanjivanja preporuke;
- da je datum kad je preporuka prvi put puštena u distribuciju naveden na jasan i vidljiv način, kao i relevantan datum i vreme za svaku navedenu cenu finansijskog instrumenta;
- kada se preporuka razlikuje od ranije preporuke za isti finansijski instrument ili izdavaoca izdate tokom razdoblja od godinu dana koje je neposredno prethodilo objavljivanju, ova promena i datum ranije preporuke moraju biti jasno i vidljivo navedeni.

U slučaju nepisanih preporuka Društva smatraće se da je udovoljeno standardima iz prethodnog stava ako preporuka upućuje na internet stranicu Društva ili poslovne prostorije Društva kao mesto na kojem javnost može direktno i jednostavno pristupiti toj informaciji.

11.3. Distribucija preporuke koju je izradila treća strana

Kada Društvo pod sopstvenom odgovornošću distribuira preporuku koju je izradila treća strana, na istoj će na jasan i vidljiv način istaći svoj identitet.

Kada Društvo distribuira preporuku koju je izradila treća strana dužno je da primaocima preporuke saopšti informacije propisane u skladu sa regulativom.

U slučaju da Društvo izmeni preporuku treće strane, tu izmenu će jasno i detaljno istaći, te uputiti lica koja primaju preporuku na internet stranicu Društva, odnosno u poslovne prostorije Društva, gde će im biti dostupni podaci o Društvu, odnosno identitetu zaposlenog Društva koji je izradio preporuku, samoj preporuci i objavljivanju interesa ili sukoba interesa Društva ili zaposlenog Društva koji je izradio preporuku, sve dok su te informacije dostupne javnosti.

11.4. Obelodanjivanje sukoba interesa

Društvo u svojim preporukama objavljuje sve odnose i okolnosti za koje se razumno može očekivati da će narušiti objektivnost informacija, uključujući interese ili sukobe interesa, sa svoje strane ili sa strane svih fizičkih ili pravnih lica koja za njega rade po osnovu ugovora, uključujući ugovor o radu, ili na drugi način i koja su bila uključena u izradu preporuke u vezi sa bilo kojim finansijskim instrumentom ili izdavaocem na koje se preporuka, direktno ili indirektno odnosi, kao i bilo kog lica koje pripada istoj Grupi a koje su: poznate licima uključenim u izradu preporuke ili su poznate licima koja iako nisu uključena u izradu preporuke imaju pristup preporuci pre nego što je dovršena.

Društvo u preporuci jasno i vidljivo objavljuje i sledeće informacije o interesima Društva i sukobu interesa u vezi sa izdavaocem na koga se preporuka, direktno ili indirektno odnosi:

- podatak da poseduje neto dugu ili kratku poziciju preko 0,5% ukupno izdatog akcijskog kapitala izdavaoca, sa naznakom da li se radi o dugoj ili kratkoj poziciji;
- podatak o tome da poseduje 5% ukupno izdatih akcija izdavaoca;

- druge značajne finansijske interese koje davalac preporuka ili svako povezano pravno lice ima u odnosu na izdavaoca;
- izjavu da je Društvo ili svako povezano pravno lice market mejker izdavaoca, kada je to primenjivo;
- izjavu da je tokom prethodnih 12 meseci Društvo kao davalac preporuka ili bilo koje povezano pravno lice učestvovalo u izradi ponude za preuzimanje finansijskih instrumenata tog izdavaoca, kada je to primenjivo;
- izjavu da je Društvo kao davalac preporuka ili svako povezano pravno lice stranka u bilo kom drugom sporazumu sa izdavaocem koji se odnosi na pružanje investicionih usluga, osim ako bi to značilo objavljivanje insajderskih informacija, a da je sporazum bio na snazi prethodnih 12 meseci ili je tokom istog vremenskog perioda doveo do nastanka obaveze plaćanja ili primanja naknade, kada je to primenjivo;
- izjavu da je Društvo kao davalac preporuka ili svako povezano pravno lice stranka sporazuma sa izdavaocem koji se odnosi na izradu preporuke, kada je to primenjivo.

Društvo je dužno je da u preporuku unese i sledeće:

- opis internih organizacionih i administrativnih aranžmana i svih prepreka pristupu informacijama koji su uspostavljeni radi izbegavanja sukoba interesa u vezi sa preporukama;
- podatke da li je naknada fizičkih ili pravnih lica koja izrađuju preporuku direktno povezana sa transakcijama sprovedenim za Društvo ili pravno lice koje je deo iste grupe;
- informacije o ceni i datumu sticanja akcija, pre javne ponude tih akcija, od strane lica koja rade za Društvo, a koje su bile, direktno ili indirektno, uključene u izradu preporuke.

Društvo tromesečno objavljuje koliko preporuka u prethodnih 12 meseci su bile „kupi”, „drži”, „prodaj” ili je korišćen izraz sličnog značenja.

12. OBAVEŠTAVANJE KLIJENATA O SUKOBU INTERESA

U slučajevima kada postupci iz ove Politike nisu dovoljni kako bi se u razumnoj meri osiguralo sprečavanje nastanka rizika nastanka štete interesa klijenta, Društvo je dužno obavestiti klijenta, o vrsti i izvoru sukoba interesa, rizicima za klijenta koji nastaju kao posledica sukoba interesa i preduzetim koracima za ublažavanje tih rizika i to pre obavljanja poslova za njegov račun.

U obaveštenju se jasno navodi da organizacione i administrativne mere koje je Društvo uspostavilo, radi sprečavanja tog sukoba interesa ili upravljanja njime, nisu dovoljne kako bi se u razumnoj meri osiguralo sprečavanje rizika od nastanka štete za interese klijenata.

Obaveštavanje iz prethodnog stava se preduzima kao krajnja mera i mora biti sačinjeno na trajnom nosaču podataka i mora da sadrži dovoljno podataka koji bi klijentu na jasan i nedvosmislen način omogućilo donošenje odluke u vezi sa uslugom u okviru koje dolazi do sukoba interesa. Klijent se može obavestiti i usmeno, uz obvezu naknadnog slanja pisanog obaveštenja klijentu.

Zaposleni su dužni da ukoliko smatraju da postoji i najmanja verovatnoća da se ne može osigurati sprečavanje nastanka rizika nastanka štete za interese klijenta o istom obaveste Internog kontrolora i Upravu Društva, koji će preduzeti sve potrebne aktivnosti kako bi se u što kraćem roku o istom obavestio klijent.

Društvo objavljuje za svaki razred finansijskih instrumenata sažetak analize i zaključke do kojih je došlo detaljnim praćenjem kvaliteta izvršenja ostvarenog na mestima izvršenja na kojima je prethodne godine izvršilo sve naloge klijenata. Informacije uključuju i opis svake uske povezanosti, sukoba interesa i zajedničkog vlasništva u odnosu na bilo koje mesto izvršenja na kojem su izvršeni nalozi.

13. UPRAVLJANJE SUKOBOM INTERESA

Nastupanje okolnosti koje mogu dovesti ili su dovele do sukoba interesa se utvrđuje od strane Internog kontrolora, na osnovu informacija iz redovnog poslovanja Društva kao i informacija dobijenih od relevantnih lica.

Interni kontrolor prikuplja i detalje o okolnostima koje mogu dovesti do sukoba interesa identifikovanih i u drugim članicama Grupe, i iste koristi prilikom otkrivanja događaja koji mogu dovesti do sukoba interesa.

Društvo razlikuje instrumente za rešavanje sukoba interesa na ličnom nivou u zavisnosti od toga da li se radi o ublažavanju ili eliminisanju rizika koji proizilaze iz kontinuiranih potencijalnih sukoba interesa za koje Društvo smatra da su od značaja (npr. vođenje evidencije privrednih društava u kojima određeni zaposleni Društva imaju učešće i koji su dobavljači Društva) ili je u pitanju rešavanje jednokratne situacije (npr. davanje mišljenja u vezi sa pojedinačnim slučajem sukoba interesa).

Društvo sa posebnom pažnjom upravlja sukobima interesa koji postoje u pogledu članova Odbora direktora Društva koji donose odluke u Društvu.

Ukoliko je došlo do obelodanjivanja informacija o sukobu interesa klijentu, to samo po sebi nije dovoljno, već je Društvo dužno da uzme u obzir odgovarajuće metode kojima se sukobom interesa mora pravilno upravljati, bilo da bi se sprečila šteta za klijente ili da bi se obezbedila bolja zaštita njihovih interesa.

Pri upravljanju sukobom interesa, Društvo uzima u obzir:

- strukture unutar Društva koje će biti uključene;
- identifikaciju tipova sukoba interesa koji zahtevaju odluku rukovodstva;
- formalizaciju mogućih načina postupanja Društva.

Lice, klijent ili zaposleni, koje je utvrdilo nastupanje sukoba interesa ili mogućnost njegovog nastanka, obavezno je da bez odlaganja o tome obavesti lice zaduženo za poslove interne kontrole Društva. Inicijativu sa objašnjenjem nastalog stanja, lice koja je utvrdilo sukob interesa, dužno je da dostavi u pisanom obliku istog dana.

Po prijemu pisane inicijative, Interni kontrolor Društva dužan je da bez odlaganja izvrši uvid u dokumentaciju na koju se inicijativa odnosi, pribavi sve potrebne dokaze i o tome sastavi zapisnik. U navedeni zapisnik, Interni kontrolor dužan je da unese izjave svih strana koje su nastupile kao učesnici u potencijalnom delu sukoba interesa. Takođe, Interni kontrolor je dužan da Odboru direktora Društva dostavi zapisnik sa svom dokumentacijom na dalje odlučivanje.

Ukoliko se utvrdi nastupanje sukoba interesa iz zapisnika i dokumentacije koju Interni kontrolor dostavi Odboru direktora, na osnovu iste će se definisati stepen odgovornosti relevantnog lica Društva koji se našao u sukobu interesa na profesionalnom, finansijskom (materijalnom) i organizacionom nivou. Nakon utvrđenja činjeničnog stanja, nad zaposlenim koji je zatečen u sukobu interesa sprovedeće se postupak utvrđivanja povrede radne obaveze u skladu sa Zakonom o radu, Pravilnikom o radu Društva kao i ovom Politikom.

Društvo će po sprovedenom postupku interne kontrole, a na osnovu odluke Uprave, ukoliko se utvrdi da je sukobom interesa pričinjena šteta, istu nadoknaditi klijentu (ili trećem licu).

Interni kontrolor je u obavezi da redovno, a najmanje jednom godišnje, dostavlja Odboru direktora Društva izveštaj u pisanoj formi o situacijama u kojima se pojavio sukob interesa.

14. KONTROLA

Relevantna lica su odgovorna za sprovođenje kontrola prvog nivoa sa ciljem potpunog, tačnog i brzog otkrivanja događaja koji mogu dovesti do sukoba interesa i, gde je to moguće (npr. u slučaju poslovnih sukoba) za kontrole u vezi sa usvajanjem mera ili obelodanjivanjem.

Nadzor za poštovanje i primenu odredbi ove Politike je u nadležnosti internog kontrolora Društva, koji vrši kontrolu drugog nivoa. Interni kontrolor je u obavezi da sprovodi svakodnevne provere sa ciljem kontrole poštovanja odredbi ove Politike. O svakom uočenom postojanju ili sumnji na moguće kršenje odredbi ove Politike, Interni kontrolor je dužan da obavesti o istom pisanim putem Odbor direktora Društva.

Interni kontrolor, na osnovu odgovarajućih utvrđenih organizacionih mera, je odgovoran da proverava njihovu efikasnost i validira njihovu ispravnost, i eventualno implementira one koje nisu prisutne.

Društvo procenjuje i najmanje jednom godišnje preispituje uspostavljenu Politiku upravljanja sukobom interesa i preduzima odgovarajuće mere kako bi se uklonili eventualni nedostaci.

Interni kontrolor je odgovoran za usklađenost ove Politike sa relevantnom politikom Grupe, njihovo usvajanje, prilagođavanje, redovno sprovođenje i izveštavanje o rezultatima.

Postupak interne kontrole u svrhu sprečavanja nastanka sukoba interesa će se vršiti na način da lice koje vrši kontrolu nije u isto vreme i učesnik poslovnih procesa za koje se vrši nadzor u pogledu postojanja sukoba interesa.

15. ČUVANJE PODATAKA U VEZI SUKOBIA INTERESA

Obaveštenje o obelodanjivanju sukoba interesa i sve druge podatke i dokumentaciju u vezi događaja koji su u vezi sa sukobom interesa, Društvo je dužno da čuva u skladu sa važećim zakonskim, podzakonskim i internim aktima.

Društvo vodi i redovno ažurira evidenciju o uslugama ili investicionim aktivnostima koje je izvršilo Društvo ili treće lice u ime Društva, a u kojima se pojavio sukob interesa koji može imati štetne posledice za interese jednog ili više klijenata ili se, u slučaju usluge ili aktivnosti koja je u toku, može pojaviti.

16. ZAVRŠNE ODREDBE

Ova Politika stupa na snagu danom donošenja, a primenjuje se od dana početka primene Zakona i dobijanja saglasnosti Komisije za hartije od vrednosti na opšta akta, pravila i procedure poslovanja Društva u postupku usklađivanja poslovanja i akata Društva sa odredbama Zakona.

Stupanjem na snagu ove Politike prestaje da važi Pravilnik o politici upravljanja sukobom interesa od 21.05.2014. godine.

Predsednik Odbora direktora
Jasmina Bjelić
